

Dvejopi pranašai

Garsūs buvo Senojo Testamento pranašai, kurie toliau regėjo negu masės gyventojų. Jie ne tik numatė ateitį, skelbė jos įvykius, bet ir drąsiai žodžiu kalbėjo apie dabartį, moralinę tautos būklę, plakė valdančiuosius bei tautos vadovus už pasirinktus klystkelius, kvietė mases grįžti į doros kelią. Taigi pranašai yra ne tik ateities regėtojai bei skelbėjai, bet ir dabarties vertintojai bei kelių jieškotojai. Tokių pranašų turi beveik kiekviena tauta. Jos gyvenimo priešakyje atistoja šviesesnės asmenybės, pašižymincios didesniu įžvalgumu ir daro įtakos atsakingųjų sprendimams, lemiantiems tautos ar valstybės gyvenimą. Reti tai žmonės, iškylantys savo moraliiniu bei intelektualiniu pranašumu, tačiau jų atsiranda ir mūsų laikais. Lietuvių tautos istorijoje pasidairę, į tokių pranašingų žmonių eilę galėtume įrikiuoti Valančių, Basanavičių, Kudirką, Maironį, Vydūną, Šalkauskį, Pakštą... Žvelgiant iš perspektyvos, matyti, kad jie savo laiku skelbė dalykus, žiūrėdami į ateitį. Anuomet jie daugelio tautiečių nebuvo suprantami, bet dabar aišku, kad jie toliau matė ir teisingus kelius rodė. Tada ne vienas juos kritikavo, peikė, bet dabar jų palikuonys mato, kad tautos atramomis tapo ne tie peikėjai, o pranašingo žvilgsnio žmonės.

DEJA, TARP patikimų pranašų visuomet atsiranda ir nepatikimų, t. y. pseudopranašų. Jie taip pat kalba žvelgdami į tautos ateitį, tačiau ją regi klaidingoje šviesoje, klysta patys ir kitus klaidina. Dabartinėse mūsų tautos sutemose vis pasigirsta balsų, kviečiančių eiti viena ar kita linkme. Raudonieji pseudopranašai, įsėdę į maskvinį vežimą, šaukte šaukia lietuvius žygiuoti su "didžiuoju broliu" rusu-komunistu, nes tik jie laiduoja šviesią lietuvių tautos ateitį. Išeivijoje taip pat netrūksta pranašų, siūlančių vienokią ar kitokią kelią į tautos laisvę. Buvo laikas, kai girdėjome stiprius balsus, pasisakančius vien už kultūrinę veiklą ir neigiančius politinę. Visą tautinio gyvastingumo pagrindą esą sudaro lietuviškoji kultūra, o politinė veikla išėivijoje esanti vien laiko gaišinimas ir beprasmis lėšų eikvojimas. Dabar pasigirsta priešingų balsų — esą reikia visas išėivijos jėgas telkti į politinę veiklą, siekiančią Lietuvos laisvės, o kultūrinę veiklą palikti nuošalyje kaip nereikšmingą žaidimą, reikalaujantį daug lėšų. Būdinga, kad tokie pobūdžio balsai pasigirsta iš jaunosios kartos žmonių. Tiesa, tie balsai nėra gausūs, bet gana garsūs, pasiekiantys ir platesnes auditorijas. Taigi turime du kraštutinius, sklindančius iš klaidinančių pranašų ir kenkiančius bendrajai tautos laikysenai.

NEKARTĄ buvo pasisakyta apie klaidingumą pirmojo kraštutinumo, skelbiančio kultūrinės veiklos kėlimą ir politinės neigimą. Tauta, kuri puoselėja vien kultūrinį savo gyvenimą, pasitenkindama net ir vergijos sąlygomis, lieka primityviame lygyje ir stato pavojų pačiai savo kultūrai. Politiškai iškilusi stipresnė tauta pradeda diktuoti silpnesnei, sunkina jos kultūrinę veiklą ir palengva ima ją išstumti iš viešojo gyvenimo ir naikinti. Tauta, nekovoianti už laisvos savo valstybės sukūrimą, pasmerkia ir savąją kultūrą sunykimui, nes nekovoja už būtinas sąlygas kultūriniam gyvenimui pilnai klestėti. Panašiai yra su kitu kraštutiniu, skelbiančiu vien politinės veiklos reikšmę. Tai irgi

“ACADEMIA” ir “ORDEM”

Praėjusio gruodžio 7 dieną man teko būti Henriko L. Alves svečiu ACADEMIA PAULISTANA DA HISTORIA posėdy-pietuose Terço Italia patalpose.

Susirinkime-pietuose dalyvavo daug asmenų, ne tik iš paties São Paulo, o ir iš įvairių kitų miestų, kaip Piracicaba, Itu, Guaratinguetá, Ribeirão Preto, Tatuí.

Taigi, pastebėjau, tenai susirenka tikrai Brazilijos kultūros “grieti-nėlė”. O mūsų Henrique Losinskis Alves yra tos Paulistų Istorijos Akademijos pirmasis sekretorius. Ir, kiek teko patirti iš daugelio kalbėtojų, jis yra to sąjūdžio gyvoji “dūša”.

Daugiau apie Henriką Losinską Alves priede ML em português

Pr. Gavėnas

pavojingas kelias. Atiduoti visas išėivijos jėgas politinei veiklai reiškia nuskurdinti kultūrinį gyvenimą, be kurio lietuviybės ugdymas yra neįmanomas. Kai nebus sąmoningų lietuvių, nebus ir kovotojų politinėje srityje. Kultūrinis mūsų gyvenimas ugdo tautinę sąmonę jaunojoje kartoje ir tuo būdu nutiesia kelius į politinę veiklą, siekiančią Lietuvos laisvės. Gerai žinome kas praeityje įvyko su Lietuvos bajorija, apleidusia lietuviškąją kultūrą ir pasinešusia politine privilegijų linkme. Iš to atsirado tik lietuvių kilmės veikėjai, bet jau tapę lenkais (gente lituanus, natione polonus). Ir dabar mums gresia panašus pavojus: politika be tautinės kultūros veda į nutautėjimą, tautos sunykimą ir gulutinį pralaimėjimą. Pr. G.

Tėviškės Žiburiai

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 3.500,00

Prenumerata paprastu paštu užsieniu: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 8.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anuncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra po Cr\$. 300,00

Už skelbimų kalba ir turinį. Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondencija Redakcija taisyti bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėju nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Mooca - CEP 03124

São Paulo - Brasil Caixa Postal. 4421 - CEP 01000

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 70,00

I P. Amerika oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 6.000,00

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 6.000,00

"Aušros" šimtmetį pasitinkant

PRAEITIS IR DABARTIES PRIEŠYBĖS POVEIKIS AUŠRININKŲ ISTORIOGRAFIJAI

Dr. Juozas JAKŠTAS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Dėl tam tikrų praktiškų motyvų pradėjęs nuo antrųjų metų studijuoti mediciną, istorijos vis dėlto neužmiršo. "Darbus laboratorijoje ar klinikoje atlikęs, aš ir vėliau dar vis trūksiausi neretai bibliotekose, ką tik įgriebdamas, apie Lietuvą skaitydamas", - prisipažįsta autobiografijoje. (Ten pat, p. 25).

Neatitrūkęs nuo Lietuvos praeities per visą studijų laiką, jis, vos tapęs daktaru, pradėjo rodytis su pirmaisiais istoriniais darbais. Jo pirmasis ilgas straipsnis "Apie senovės Lietuvos pilis" parašytas, kaip jis sako, 1881 m., buvo, be abejo, ruoštas ir pradėtas dar studijų metais. Šį darbą Basanavičiui ikvėpė ne vien skaityti raštai, bet dar su istoriniu įkarščiu stebėta aplinka su piliakalniais. Piliakalniai, tas prieš daugelį amžių sukurtas tėvynainių palikimas, žadino praeitį pamilusio jaunuolio vaizduote, jausmus ir priminė jam lietuvių kovas su nuožmiais "kryžiuočiais". Kaip matyti iš rašinio, piliakalnius jis buvo lankęs, atidžiai stebėjęs ir paskui aprašęs. Aprašyti jie ne sauso archeologo mokslininko, o su istoriko romantiko būdingu įkarščiu Lietuvos istorijai, pvz., aprašydamas Lakinės arba Lakiniškių (vokiškai Lenkenisken) piliakalnį prie Šešupės ir paminėjęs čia girdėtas suokiančias lakštingals, jis rašo: "Niekuomet neužmiršiu tos valandos, kurioje, ant šito piliakalnio rymodamas ir su nuliūdusia širdžia senovės kruvinus Lietuvoje atsitikimus apdūmodamas, klausiau tūlam pažįstamų jų čiulbėjimo žodžių: "Juruk, Juruk. varyk, varyk, paplakk, paplakk, trrr." (Ten pat, p. 87).

Darbas apie pilis yra ne tik piliakalnių aprašymas, bet dar visa kovų su kryžiuočiais istorija. Ji išdėstyta sekant ypač Vokiečių ordino heroldo Vygando Marburgiečio kronika. Kronika skirta dideliems Ordino žygiams prieš pagonis lietuvius poetiškai aprašyti

(Kronika parašyta vokiečių kalba eilėmis. Jos originalas, išskyrus kelis fragmentus, yra dingęs. Išlikęs tik netobulas lotyniškas jos vertimas).

Basanavičiaus pavaizduotoji lietuvių ir kryžiuočių kovų istorija, palyginus su šiuo dieniniu istorijos mokslu, yra šališka. Iš vienos pusės, ten be galo garbinami lietuviai, jie laikomi žiaurių priešų nekaltomis aukomis; iš kitos pusės, perdėtai koneveikiami kryžiuočiai. Aušrininkų istoriografijai šitai būdinga. Jiems ne tiek mokslas, kiek tautiečių samonės žadinimas rūpėjo: lietuviai turi didžiuotis, kad jie - garbingos tautos palikuonys. Aušrininkų įsivaizduota praeitis turėjo atitikti dabarčiai. Basanavičiaus kreipimasis į tautiečius, minėtos studijos apie pilis pabaigoje, paliudija tokį aušrininkų troškimą: "Jei Lietuva iki šiai dienai gyva dar liko, tuomi mes kalti esame mūsų garbingų prosenių stiprybei bei pradžilusiems mūsų piliakalniams... Guoduokime tad savo piliakalnius. Atsimindami mūsų senelių veikalus, tą visą kraują, kursai už liuositybę mūsų tėviškės, mūsų brangios kalbos pralietas tapo, rūpinkimės ir mes, prabočių paveizdą sekdami, visuomet būti tikrais lietuviiais, mylinčiais savo nuvargintą tautą, savo žemę ir tą mūsų puikią kalbą." (J. Basanavičius. Rinktiniai raštai. Vilnius, 1970, p. 101.).

Studija apie pilis pradėta spausdinti laikraštyje "Lietuviška Ceitunga" 1882 m. Mažosios Lietuvos laikraščiuose Basanavičius paskelbė ir daugiau smulkių straipsnių iš Lietuvos istorijos, Jis siuntinėjo juos iš Bulgarijos, kur nuo 1880 m. pradžios apsigyveno. Čia gyvendamas susidomėjo lietuvių kilme ir pradėjo labai plačias lietuviškas trakiškas studijas. Jos tebėra jo viso gyvenimo įžymiausias istorinis darbas, didžiausia ir savaimingiausia aušrinės istoriografija.

Istorikas J. Jurginis apie Basanavičiaus lietuvių kilmės iš traku, frygų ir dakų teoriją paskelbė šį nuosprendį: "Savo lietuvių kilmės hipotezei (Basanavičiui ji nebuvo hipotezė) pagrįsti Basanavičius atidavė labai daug laiko ir jėgų. Didelių jo pastangų vaisiai tokie: jam nepavyko įtikinti mokslininkų; hipotezė liko tik hipoteze, ilgainiui tylo mis atmesta ir šiandien jau beveik užmiršta

(Ten pat, p. VIII.). Pritariant tokiam Jurginio sprendimui, vis dėlto reikia pažymėti, kad Basanavičius turėjo pagrindo kurti savo teoriją pagal XIXa. suklestėjusį indoeuropiečių, beveik visų Europos kalbų prikalbės, mokslą. Nuo to laiko, kai anglai įsitvirtino Indijoje, jų mokslininkai pirmieji iškėlė aikštėn seną indų sanskrito kalbą ir nurodė jos giminybę su daugybe Europos kalbų. Jie davė pradžia mokslui apie indoeuropiečių prokalbę. Mokslo kūrėjai buvo kalbininkai, nutiesę kelius lyginamai kalbotyrai. Jie labai pagrįstai irodinėjo, kad daug senų ir naujų Europos kalbų ir indų sanskrito kalba kilusios iš bendros prokalbės.

Mūsų aušrininkus ir jų pirmtakus, pavyzdžiui, Daukantą, lyginamoji kalbotyra todėl sudomino, kad to mokslo atstovai ypatingo dėmesio skyrė lietuvių kalbai. Ji ne tik buvo įjungta į indoeuropiečių kalbų šeimą, bei mūsų kalbai pripažinta išskirtinė vieta: ji laikyta artimesne sanskritui negu senosios graikų, lotynų Europos kalbos. Lyginamosios kalbotyros specialistai ėmė domėtis lietuvių kalba. Vienas iš jų, Bohlenas, parašęs net studiją apie sanskrito ir lietuvių kalbų giminybę.

Nuo kalbų giminybės toliau žengta prie indoeuropiečių protautės, - pradėta ieškoti ir jos sodybos. Dvejota - Azija ar Europa. Kažkodėl žvilgsnis krypo į Mažosios Azijos ir Balkanų tautas - ir čia kildinti pirmykščiai indoeuropiečiai. Mažąjoje Azijoje pirmniais indoeuropiečiais laikytini hetitai, kuriuos Basanavičius pavertęs lietuviškais getais. O Balkanuose - trakai, dakai, frygai. Trakai buvusi didelė indoeuropiečių tauta ir siekusi "nuo Medijos rytuose ir net iki Atlanto vakaruose" (Lietuvių tauta. III knyga, 1925, p. 15). Ši didelė tauta, romėnų nukariauta, išnyko ir iš jos kilo rumunai ir slovenai.

Susipažinęs su šiuo indoeuropiečių ir traku mokslu, Basanavičius atvyko į tą senųjų traku šalį - Bulgariją. Susidomėjęs Lietuvos praeitimi, griežėsi traku-frygų mokslo ir ji supynė su Lietuvos praeitimi. Jis pradėjo kurti lietuvių kilmės teoriją ir jai pašventė visą gyvenimą. Anot paties žodžių, aušrininko romantiko dvasia pasuko į šią teoriją: "Nors (...) ir mokslo pripažinta, kad traku tauta ir jos kalba visiškai išnykusi, vis dėlto mes atsidrasinome statyti idėjų klausimą: ar galimas daiktas, kad nuo tos senovėje taip skaitlingos tautos nebūtų likusių kur nors Europoje gyvu liekanų, pagal kurias dar ir šiandien galima būtų pažinti senovės traku kalbą ir tautystę? (...) Tokiu klausimu dar nerandame Europos etnologijoje statyti, ir jei mes čia juos statome, tai dėl to, kad parodyti galėtume, jog dar vienai, šiandien kaip ir senovėje ivairiu nevidonų naikinamai tautai pritinka savo prabočių tėviškės ieškoti senovės Trakijoje ir Mažąjoje Azijoje ir kad tokiam ieškojimui galima gana tvirti etnologijos pamatai patiesti" (Ten pat, p. 24).

(bus daugiau)

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and - Conj. 9 - Fone: 37-8958

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

CIRURGIÃO DENTISTA

CROSP. 6049

R. Cap. Pacheco Chaves 1206 fone: 273-6696

R. Itapeva, 49 - Cj. 35 fone: 288-4770

Vysk. V. Brizgys

IŠTIKIMAI KOVOKIME UŽ SAVO TAUTĄ

Venezuelos lietuvių kapeliono, kun. Antano Perkumo, saleziečio, trigubo jubiliejaus minėjime Karakas mieste (1982.X.1-2), didžiausio dėmesio susilaukė kalba, kurią iškilmingame akte lietuviams pasakė iš Čikagos atvykęs svečias, vysk. dr. Vincentas Brizgys. Kadangi kalboje keliamos mintys yra aktualios visiems išėivijos lietuviams, ją čia perduodame ištiesai. Red.

Mano gerbiami Jūsų krašto Lietuvių Bendruomenės pirmininke, atskirų vietovių pirmininkai, šios šventės rengėjai.

Nežinau, ar jūsų ir mano savijauta yra tokia pati. Jaunas kunigas penkis metus gyvenau ir mokiausi už Lietuvos tarpe visokių tautų žmonių. Pasakui, nuo pat išvykimo iš Tėvynės, tai jau prieš trisdešimt aštuonis metus, gyvendamas ir keliaudamas po įvairius kraštus, ne tik sutikdavau, bet ir gyvendavau visokių tautybių žmonių tarpe, ir po viso to aš jaučiuosi ne mažiau lietuvis, kaip jaučiuosi, gyvendamas ir besidarbuodamas Lietuvoje. Ir jūs mano ne tik protui, o visai savijautai esate ne tik koks mažas sateilitas, atitrūkęs nuo tautos, o esate tos pačios vienos šeimos, vienos mūsų tautos pilni nariai.

Mums verta atsiminti, kad mūsų tauta nėra eilinė. Ji yra su tūkstančio metų garbinga istorija, žmonijai ne tik šiek tiek pasitarnavusi, bet Vakarų Europą yra išgelbėjusi nuo invazijos iš Azijos, ir laisvėje ir nelaisvėje išlaikiusi kilnią savigarbą. Ją puikiai išlaiko ir dabartinėse nelaimės sąlygose šiais laikais.

Čia būtų per platu, gal net nediskretiška minėti faktus, kaip savo tautybę reprezentuoja ir kokią misiją vykdo mūsų broliai ir seserys sovietų vergų darbo stovyklose, kalėjimuose, tremtyje, Rusijoje ir Sibire. Ir laisvajame pasaulyje kiekvienas turėkime tiek šventos ir kilnios ambicijos neprazūti be palikto ženklo, kad mūsų gyventa, o jauskime pareigą ir tai laikykime sau privilegija atlikti savo misiją. Kur kuris bebūtume, tai lietuvis turi kuo pasidalinti su kitais, o ne tik

Vysk. Vincentas Brizgys

pasisavinti ką nors iš kitų. Lietuvio tradicinė krikščioniška moralė, sąžiningumas, darbštumas, tvarkingumas daugybei gali būti ir yra gyvenimo pavyzdžiai. Daugybė žmonių to yra labai reikalingi, ir reikia pripažinti, kad lietuviai visur pasirodė tokiais, kokie jie natūraliai yra. Į kurį kraštą nuvykstu, jaučiu sau garbę ir vietos valdžios ir bažnyčios hierarchijos asmenims pasakyti, kad lankau lietuvius.

Jūs patys atsimenate, ir aš iš jūsų pasakojimų atsimečiau, kaip jautėtės atvykę į šį kraštą, vežami iš uosto siauru, kreivu keliu į kalnus, į pereinamą stovyklą, matydami pakeliui vietinius žmones; kaip iš baimės ar desperacijos kai kurie net balsiai verkėte. Ir štai kaip šiandien atrodo jūsų gyvenimas, palygintas su milonais vietinių. Tai tyli pamoka, kurią jūs duodate be žodžių. Lietuviai visur panašiai užsirekomendavo ir panašiai kuriasi. Lietuvių jaunimas veržiasi į mokslą, pasižymi darbštumu ir tvarkingumu. Visų generacijų lietuviai yra žinomi, kaip tvarkinga, darbšti visuomenės dalis.

Jūs kartais gąsdina mintis, kad šiame krašte jūsų nedaug. Aš bažnyčioje paminėjau dvi lietuvaites vienuoles, o kitą vieną Afrikoje, o kitą Peru Raquina kalnuose. Dar keli pavyzdžiai. Į pietus nuo Australijos, Tasmanijos sostinėje Hobart mieste yra tik keli lietuviai inteligentai, keli iš jų vedę

nelietuvaites. Jie tačiau yra susiorganizavę nelietuvių inteligentų būrį, kuris kalba ir veikia Lietuvos reikalams ir yra laimėję kai ką svarbaus.

Argentinoje yra dešimts seselių kazimieriečių trijose mažose grupėse, viena toli nuo kitos – Buenos Aires, Rosario ir Cordoba. Jos ne tik mokykloms vadovauja, o mokyklų atostogų metu vyksta į vargingiausių žmonių tarpą juos pamokyti ir religijos, ir pasaulinių naudingų dalykų. Visa Argentina žino, kad tai lietuvių vienuolių darbas. Amerikoje jų darbingų yra apie trys šimtai, taigi mažiau, negu jūsų šiame krašte, ir pakrikusių po visą Ameriką, po kelias seseles parapijų mokyklose. Taip turi ir savo dvi aukštesnes mokyklas, vienoje yra keturiolika šimtų, kitoje apie šeši šimtai studentų, turi dvi dideles ligonines, dvejus senelių namus. Nors taip pakrikę, visos labai užimtose, niekad nesusirenka visos kartu, bet savo tarpe taip susiklauso ir taip veikia, kad už Lietuvos ne tik visi Amerikos ir Kanados, o viso pasaulio lietuviai kartu nėra sukūrę nieko panašaus, kaip tos lietuvaitės vienuolės. Ne tik jų apaštalinė ir kultūrinė veikla, jų įstaigos, bet lietuviško meno muziejus, lietuviškas knygynas, archyvai, ko niekas kitas neturi. Kai savo augštesnių mokyklų, ligoninių, senelių namų statybai ir ruošimui jos paėmė multimilijoninę paskolą, tai Amerikos vyskupų vienos konferencijos proga viename pokalbyje keli vyskupai kreipėsi į mane, klausdami, ką galvoja tos vienuolės, užsimodamos tokius dalykus ir tokias skolas, kaip jos išsimokės? Mano vietoje įsiterpė Milwaukee arkivyskupas William Cousins, sakydamas: "Aš atsakysiu vietoje vyskupo Brizgio. Gimiau ir augau Čikagoje, lietuvių tarpe, tai galiu jums pasakyti, kad kai lietuviai, daro, tai žino, ką daro, ir padaro gerai".

Šitai lietuvių vardą atstovauja lietuvaitės, dabar jau visos gimę Amerikoje, išskyrus kelias tremtinių dukreles, kelios yra iš mišrių tėvų, pakrikusių darbui plačiau, negu šis Venezuelos kraštas, skaičiumi jūsų neviršijantis.

Kaip žinote, Kolumbijoje lietuvių yra mažiau, negu jūsų šiame krašte. Viena proga, vienas prelatas kolumbietis man sako: "Žinau, kiek čia jūsų

DU KLAUSIMAI LAIKRAŠČIO SKAITYTOJUI:

1. AR ATNAUJINOTE ML PRENUMERATĄ?
2. AR NETURITE GIMINIŲ – DRAUGŲ, KURIEMS GALĖTUMĖTE UŽSAKYTI M.L. ?

PARDUODAMAS
ŽODYNAS
DICIONÁRIO
PORTUGUÉS-LITUANO
Kreiptis į Šv. Kazimiero parapiją,
R. Juatindiba, 28, tel. 273-0338

yra, tačiau apie Lietuvą ir lietuvius mokate taip gražiai prikalbėti ir pri-triukšmauti, tarsi atrodytų, kad visa Kolumbija yra pilna lietuvių.

Šiandien lietuviai tautos kančią gar-sina ne tik laisvajame pasaulyje, o Lietuvą ir Dievą skelbia visoje Rusijoje ir Sibire. Ir mes už Lietuvos būki-me sąmoningi tos misijos, kuri tenka mums ir kokią galima atlikti. Kai as-muo, gyvendamas svetur, nusiteikia ne tik ką nors gauti, šiaip taip susi-kurti sau gyvenimą, bet rūpinasi atsto-vauti savo tautą ir dalintis su kitais turimomis savo dvasinėmis ir kultūri-nėmis savybėmis, tai jis pats jaučiasi laimingas ir mato savo gyvenimo pras-mę svetur būdamas.

Svetur neišvengiamos mišrios mote-rystės. Jeigu mes uoliai ieškome Lie-tuvai draugų ir pagalbos bei maldų ne-lietuvių tarpe, tai tokiais pirmoje vie-toje padarykime tuos, su kuriais suri-ša šeimyninis ryšis. Abi pusės būkime logiškos ir kultūringos, būdami loja-lūs abiem tautybėm.

Gražiu pavyzdžiu gali būti viena iš pozityviausių Amerikos lietuvių or-ganizacijų— Lietuvos Vyčiai. Šiandien jos nariai ne tik gimę Amerikoje, o jau antra, trečia generacija gimusių Amerikoje. Jų tarpe yra tautiniai miš-rių šeimų. Jie pabrėžia lojalumą ne tik Lietuvai, bet ir Amerikai. Lietu-viškoji pusė, būdama lojali kitos pu-sės tautybei, stengiasi ir nelietuvišką pusę palaikyti prie lietuvių. Savo jau-nimui Lietuvos Vyčiai turi kasmet lietuvių kalbos ir lietuviškos veiklos konkursus su pinigine premija — net tokiom, kad, pavyzdžiui, užmoka visas mokymosi išlaidas.

Nepaisant kiek kur mūsų būtų, šiandien Lietuva laukia iš mūsų dides-nio lojalumo ir paramos, negu savo laikais patyrė iš Prūsų, Šveicarijos, ar Amerikos lietuvių, o ta ano meto lie-tuvių parama Tėvynei buvo labai žy-mi.

Būti žmogui tik sau nėra nei malo-nu, nei prasminga. Žmogus tada jau-kiai jaučiasi, kai sąžinė jam sako, kad jis gerai vykdo savo misiją. Mūsų lai-ko lietuvių misija: ištikimai kovoti už savo tautą ir pasidalinti su kitais tuo, ką gero turime širdyse, protuose, tra-dicijose ir kultūroje.

Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse. Apsaugok, Augščiausias, tą mylimą mūsų šalį...

Ačiū jums, brangieji, už progą su-jumis susitikti jus atlankant, pasima-tyti, pasidalinti mintimis ir širdimis. Dievas telaimina kiekvieno jūsų gyve-nimą. Ačiū.

Auka prisidėk prie lietuviškos spaudos išlaikymo!

LIETUVIAI ARGENTINOJ LIETUVIŲ KULTŪRINĖ VEIKLA

Ateiviams, visuomenės veikėjams, kul-tūrininkam pavargus, ir naujai kartai nesiryžtant, Argentinoje lietuvių kultū-rinė veikla, nekuri laiką buvo lyg sustin-gusi, triukšmingų šokių ir asado rengi-nių užgošta. Nei paskaitų, nei vaidini-mų niekas neberengė.

Vadinamaisiais Poeto Maironio me-tais prasidėjo lyg ir kultūrinis atkuti-mas, pradėta vėl domėtis kultūrinėmis apraiškoms.

Argentinos Lietuvių Centre minint Išeivių Dieną, liepos 25, šale Dariaus ir Girėno pagerbimo, Vladė Malėlaitė Sur-vilienė skaitė išsamią paskaitą apie Mai-ronio poeziją. Tai buvo viena iš įdomiau-sių paskaitų paskutinių gal tų penkia-ta metų bėgyje girdėtų.

Prelegentė buvo kruopščiai pasiruo-šusi ir auditorijai pateikė, su nepapras-tu įsijautimu. Maironio kaip Lietuvos žadintojo poezijos paskaita. Tie, kurie girdėjo, buvo sužavėti.

Paskutiniu laiku prie S. L. Arg. pra-dėjus veikti Kultūros komisijai, sėkmin-gai pradėta organizuoti paskaitas.

S. L. Arg. salėje šiame žiemos sezo-ne suorganizuota net 4 paskaitos. Jas skaitė: Antropologė Catalina Saugy-Kliaugienė, medicinos gydytoja dr. Ali-cia Brazaitytė ir jos vyras, med. gyd. dr. Osvaldo Motola; meno istorijos mo-kytoja Irenė Pikutyte Paršilienė ir Leo-nardas Sruoga. Kiekviena paskaita su-laukė apie šimtinę klausytojų. Tas pa-rodė, kad mūsų kolonijos žmonės dar nevisai sustabarėjo ir pasidavė kultūri-niam nuosmūkiui.

Apgailėtinas dalykas, ir nežinia kuo-mi pateisinamas, mūsų jaunos kartos abejingumas kultūrinėms apraiškoms. Jei paskaitos būtų skaitomos lietuvių kalba, sakytume, kad mūsų žavusis jau-nimas nesupranta, ir todėl nesijdomau-ja. Bet gi, paskaitos skaitomos ispanų kalba. Kodėl studijuojančio jaunimo jose nesimato, sunku pasakyti. Nejaugi juos tik kongresai įdomauja, į kuriuos jie gauna progos pigiai į užsienius pava-žiuoti?

Jaunimas, tik kuom nors įpareigotas dalyvauja, bet tai nereiškia, kad jiems įdomu.

A. L. Balsas

ŽODYNAS

Jau išėjo iš spaudos ispaniškai - lietu-viškas žodynas. Žodyno leidimą finan-savo Jaunimo Sąjunga pinigais, kurie li-ko nuo Jaunimo Kongreso. Spaudė "Laiko" spaustuvė. Nustatyta kaina Argentinoje — 150.000. Ši kaina tik trims mėnesiams, vėliau gali pasikeisti. Galima gauti pas jaunimą ir lietuvių or-ganizacijose. Pelnas — jaunimui kelio-nei į Kongresą finansuoti.

VENEZUELOS LIETUVIAI

Venezuelos lietuvių kolonija negausi skaičiumi, tačiau gyva ir aktyvi. Ir nebi-jo išėiti viešumon. Taip, pavyzdžiui, nau dodamiesi Lenkijos "Solidarność" įvy-kių proga susidariusia galimybe, Karake-lipde plakatus ir suruošė automobilių demonstraciją; o jų pagamintas "meš-kos" lapelis, kuriame suvedamas sovie-tinės taikos balansas, iššaukė plačią re-akciją, neaplenkiant nei televizijos

Visi didieji Venezuelos laikraščiai, kaip EL UNIVERSO, EL NACIONAL EL MUNDO, LA RELIGIÓN, mielai talpina lietuvių įteiktą medžiagą. Psichi-atrijos piktnaudojimas (paliudijant lie-tuviškais duomenimis), Komunizmo grėsmė Suriname, dabartinė padėtis Grenadoje, Afganistano invazijos sukak-tis, Kūčių nakties žudynės Merkinės apylinkėje — tai tik kelios straipsnių an-traštės.

Kūčių naktį didžiulė pilnutėlė Don Bosco bažnyčia išklaušė Sibiro malda-knygės istoriją.

Vasario 16-tosios minėjimui jau yra sutartos pamaldos televizijoje, ruošiami straipsniai spaudai su specialiu atsišau-kimu. Iš JAV pakviestas PLB-nės vice-pirmininkas, Vaclovas Kleiza.

VLIKO DELEGACIJA VYKSTA Į EUROPOS PARLAMENTO SESIJĄ

1983 m. sausio 13 d. Europos Parla-mentas Strasburge pradėjo svarstyti Po-litinės Komisijos pasiūlytą rezoliuciją apie padėtį Lietuvoje, Latvijoje ir Esti-joje.

Prieš posėdžiams prasidedant, VLI-KO delegacija, vadovaujama dr. K. Bo-belio numatė aplankyti eilę Europos Parlamento atstovų, prašydama parem-ti minėtą rezoliuciją. Be inž. Adolfo Venskaus, VLIKO atstovo prie Euro-pos Parlamento, delegacijoje dalyvauti pakviesti: Dr. A. Gerutis (Šveicarija); Joana Kuraitė-Lasienė, Kanados LB Krašto Valdybos pirmininkė; Dr. Anta-nas Butkus, JAV LB Krašto Valdybos pirmininkas; Zigmąs Juras, D. Britani-jos Lietuvių S-gos pirmininkas; p. J. Vilčinskas, Socialdemokratų atstovas (Anglijoje); Birutė Venskuvienė, EL-TOS redaktorė Paryžiuje; ir dr. Bylaitis, Vokietijos lietuvių atstovas.

Šiuo metu Pasaulinei Baltų Santal-kai pirmininkaujantis Vyriausias Lietu-vos Išlaisvinimo Komitetas (dr. K. Bo-belis), 1982 m. rugsėjo 25 d. yra pasiun-tęs jos vardu išsamų memorandumą Po-litinės Komisijos nariams, referentui Otto von Habsburgui ir eilei Europos Parlamento narių.

Antanas Dutkus

LIETUVIŲ SPAUDA BRAZILIJŲ

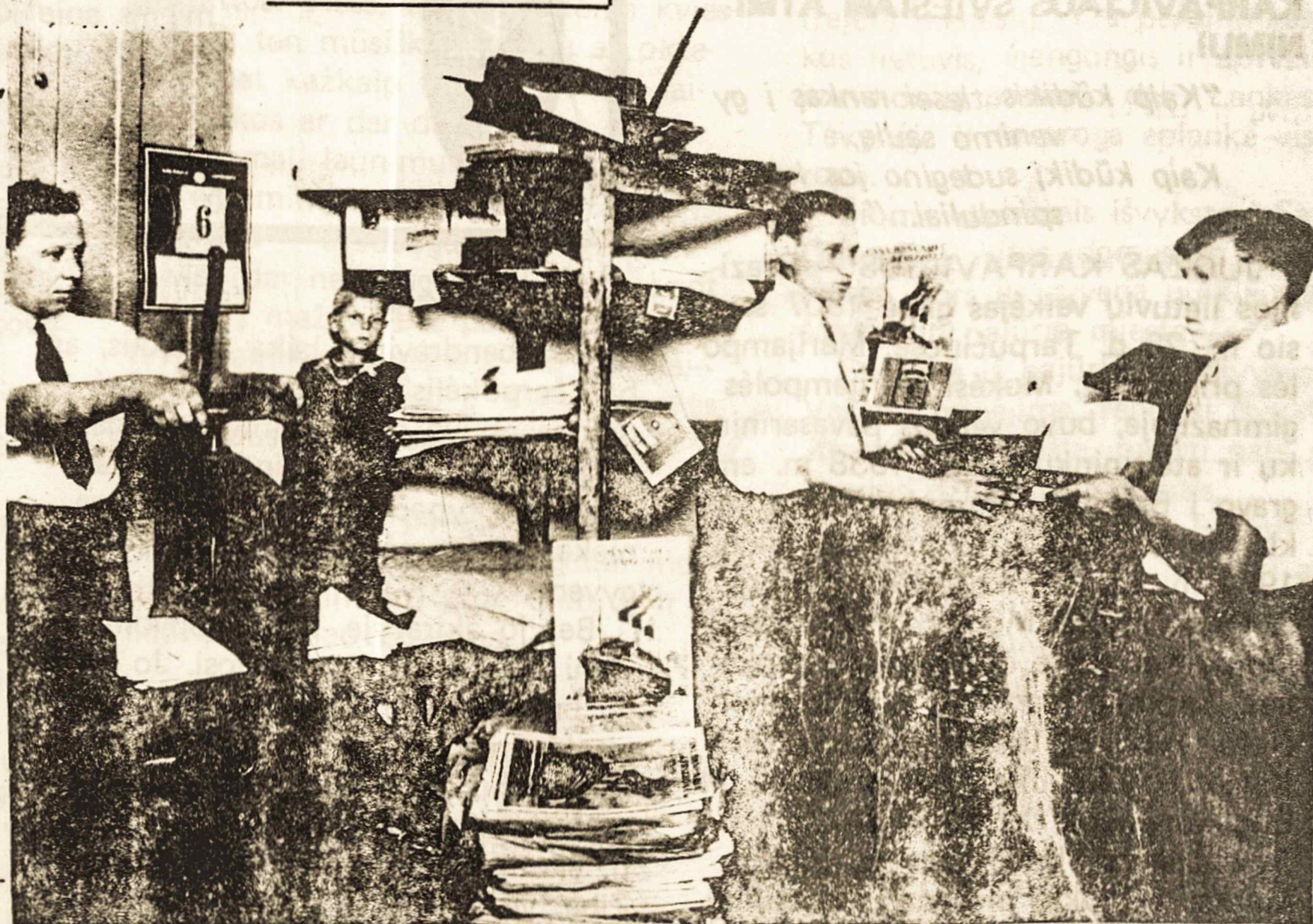
(Tęsa)

"Brazilijos Lietuvis" ir Organizacijos

Isteigus "Birutės" spaustuvę, ji, sa-
vaime, virto beveik visų čia esamų
šviesuolių centru. Čia buvo spren-
džiami aktualūs ir kasdien didėjantys
lietuvių kolonijos reikalai. Nors lietu-
viško spausdinto žodžio dar nebuvo,
laikraščio dar niekas neleido, bet čia
rinkdavosi žmonės, kam laikraštis rū-
pėjo ir ragino spaustuvės savininką,
kad kuo greičiau aprūpintų spaustuvę
lietuviškais rašmenimis ir pradėtų
spausdinti lietuviškai propagandinius
lapelius, bet svarbiausia, lietuvišką
laikraštį, kuriam ir vardas jau buvo
parinktas ir turėjo vadintis "Brazilijos
Lietuvis (Lituanos no Brasil)". Bet apie
lėšas ir leidimo išlaidas, žinoma, nie-
kas nevargino galvos, o tik laukė laik-
raščio. Bet K. Uckus, turėdamas savo
kitą įmonę prižiūrėti, labai nesiskubi-
no, negalėjo daug laiko pašvęsti
spaustuvės reikalams, o be to, jam ir
patyrimo truko tam darbui.

Laikas bėgo savaitėmis. Sudaryti
planai dar vis negalėjo realizuoti dėl
tekniškų kliūčių ir bent kiek nusima-
nančių prie spaudos (laikraščių darbo
žmonių. Ir štai, sužinota, jog viena-
me, trečios rūšies viešbutyje, prie Luz
stoties, apsistojęs yra ir gyvenęs iš
iš Lietuvos atvykęs naujas emigrantas,
žmogus mokytas, Lietuvoje buvęs Fi-
nansų ministerijos svarbioms byloms
patarėju, bet po gruodžio karininkų
surošto perversmo, turėjęs nuo Sme-
tonos diktatūros bėgti iš Lietuvos,
tai iš Raseinių Jonas Stankaitis. Su-
rastas naujai atvykęs žmogus, daug
kuo galėtų padėti savo sumanumu, pa-
tyrimais, lietuviškai spaustuvei plėstis,
ypač pagelbėtų išleisti lietuvišką lai-
kraštį, kuris diena po dienos buvo vi-
sų laukiamas pasirodant. Taip tada
buvo galvojama. Bet sužinota, taip
pat, kad konkretizuoti tas mintis, pri-
traukti tą intelektualinę asmenybę
prie darbo, reikia ją iš viešbučio iš-
pirkti, — apmokėti padarytas jo išlai-
das viešbučiui. Taigi, "intelektualinių"
pajėgų akys vėl nukrypo į Konstan-
tą Uckų, į "Birutės" spaustuvę ir pra-
dėjo jo maldauti, kad išgelbėtų J.
Stankaitį iš keblios padėties ir nepraleistų tokios geros progos, pririšus jį
prie lietuviško darbo, o ypač prie
spaustuvės ir laikraščio.

"Birutės" spaustuvė ne tik ruošėsi
atlikti visokius spausdinius, bet galvo-

Konstantas Uckus, jo sūnus, 3-jų metų amžiaus, Albinas, Bronius Sukevičius ir
Petras Rutkauskas.

jo tikrai leisti lietuvišką laikraštį, pa-
sitikėdama žadėta parama iš šalies.
Buvo įsigyti lietuviški rašmenys, pa-
samdytas įgudęs tam darbui spaustu-
vininkas Jonas Balčiūnas, irgi naujas
emigrantas, ir paimti šio amato mo-
kintis jauni lietuviukai.

K. Uckus išlaisvinęs J. Stankaitį,
apgyvendino jį savo namuose. Spaus-
tuvės personalas lietuviškam darbui
buvo suorganizuotas. Turėdamas savo
kitą įmonę prižiūrėti, negalėjo daug
laiko pašvęsti spaustuvės reikalams, o
be to, neturėjo ir pakankamai patyri-
mo tokiam darbui. Atrodė, jog kaip
tik geru laiku pasirodė J. Stankaitis
tai vietai užpildyti, pavesdamas jam
prižiūrėti spaustuvės darbus. Be to,
jau nuo pat pradžios spėjo parodyti
savo apsukrumą su klientais, mokėjo
kelias svetimas kalbas. Tinkamesnio
asmens nebuvo ir, kaip tokį, K. Uc-
kus numatė padaryti jį ruošiamojo
laikraščio redaktorium, nes ir tų kva-
lifikacijų jam nestigo.

"Birutės" spaustuvės įsteigėjas ir
savininkas, didėjant spaustuvės dar-
bams ir negalėdamas tinkamai prižiū-
rėti dviejų įmonių, — batų dirbtuvės
ir spaustuvės, — pirmąją likvidavo,
pasilikdamas tik su spaustuve, man-
damas, jog tokiu tik būdu turėsiąs
daugiau laiko pasišvęsti spaudos dar-
bui ir pagreitinti išleisti taip visų lau-
kiamą laikraštį "Brazilijos Lietuvis".

Lietuviška spaustuvė "Birutė",
Konstanto Uckaus vedama, per 15

metų skleidė lietuvišką žodį visoje
Brazilijoje. Iš lietuviškos spaustuvės
išėjo kvalifikuoti grafikai, spaudos
darbo specialistai, kurių dalis šiandieną
turi gerai išvystytas nuosavas spau-
dos įmones, kiti prieš karą grįžo Lietu-
tuvon, o dar kiti liko pensininkais ar-
ba jau mirę yra. Iš lietuviškos spaus-
tuvės "Birutė" išėjo šie joje dirbę as-
menys: Albinas Uckus, sūnus Kon-
stanto Uckaus, Aleksandras Bumblis,
Petras Rutkauskas, Bronius Sukevičius,
Vytautas Rutkauskas, Jonas Biliūnas,
Vaclovas Liubčikas, Kazys Plantas,
Bronius Tebelskis, Juozas Šarkauskas,
Adolfas Speičys, Jonas Mozūras ir
Antanas Vaivutskas, jau miręs Lietu-
voje, ilgą laiką buvo "Gimtojo Kraš-
to" redaktorium. Tai lietuviai, o kiek
ten dirbo kitų tautų ir brazilų grafi-
kų, padėję "Birutei" progresuoti.

(Seka: Lietuviški laikraščiai)

SHELL
AUTO-POSTO
GUARUJA

ALGIRDAS SLIESORAITIS
Savininkas
Av. Puglisi, 550
(Esq. da Rua Buenos Aires)
GUARUJÁ Fone: 86-6789

MŪSŲ MIRUSIEJI

Halina Mošinskienė

GARBINGO TAUTIEČIO JUOZO KARPAVIČIAUS ŠVIESIAM ATMINIMUI

*"Kaip kūdikis tiesei rankas į gyvenimo saulę,
Kaip kūdikį sudegino jos karšti spinduliai..."*

JUOZAS KARPAVIČIUS – Brazilijos lietuvių veikėjas gimė 1907 sausio m. 28 d. Tarpučiuose, Marijampolės priemiesty. Mokėsi Marijampolės gimnazijoje, buvo veiklus pavasarininkų ir ateitininkų narys. 1938 m. emigravo į Braziliją, įsijungė į Vyčių veiklą, kelis metus buvo jų pirmininku. 1954 m. su J. Lukoševičiumi įkūrė S. Paulo rajone Moinho Velho mokyklą, kur dėstė dainavimą ir mokė liet. žaidimų. Kartu su J. Lukoševičiumi 1955 m. išleido vadovėlį Tėvų Kalba. – Taip liko jis jamžintas Liet. Enciklopedijoje XI. t. psl.87. ir tuo jis didžiavosi, buvo laimingas, kaip kuklus, be jokių pretenzijų Brazilijoje gyvenęs lietuvis, savo laiku entuziastiškai atsidavęs "vargdienių išeivių" lietuviškos dvasios išlaikymui.

Pažinau Juozą Karpavičių 1953 m. atvykusi su šeima į S. Paulį. Čia turėjome vienintelę Valavičių šeimą pažįstamą dar iš Lietuvos. Pono Henriko dėka susipažinau su sūvėju Juozu. Susipažinome ir susidraugavome. Jis tikrai domėjosi viskuo kas dėjosi Lietuvoje jam išvykus, ir vis kartojo: "... didelė nelaimė užgriuvo mūsų kraštą..." ne kartą, slaptą ašarą nubraukdamas. Man gi buvo įdomu klausytis jo pasakojimų, kaip Brazilijoje anais laikais lietuviai kūrėsi, kaip jie būrėsi, mokyklas steigė, savo rankomis rūmus statė – mūrijo. Ir vis ką nors naujo rasdavo papasakoti, linksmo ar liūdno, bet paties giliai išgyvento.

Buvo pradžioje ir tokių "epizodėlių": man reikia naujo kostiumėlio, nes V. Zelinos ponios atvirai juokaudavo "Mošinskienė vaikšto, kaip čigonė..." – negi "darysiu sarmatą" lietuvių kolonijai. Turėjau geros medžiagos gabalą, atnešiau jį pas Juozą ir tariusi ką daryti. – Nagi, nesijaudink, pasiūsiu kostiumėlį... – o aš vėl nerimstu: – bet, kaip išsimokėsiu, kai santuokos baigias ir vyras be darbo? – Kai galėsi, išsimokėsi be strioko...

Pasiuvo, aprenge, "ponia" galėjau pasirodyti svarbiomis progomis.

O kai ruošė knygelę Tėvų Kalba, tai Kl. Jūrą paskatino į mane kreiptis, kad ten kokį mano straipsnelį įdėtų – ir įdėjo apie Anykščiuose Puntuko legendą. Džiaugėmės abudu, kai toji knygelė pasirodė, kad viens

kitas ja domėjosi.

Visą bendravimo laiką Juozulis, arba "čerpokėlis" – kaip jį praminė draugai, buvo mūsų šeimos draugas. Kaip išmanydamas, kaip galėdamas padėdavo, ypač tada, kai vienišume niekas nesįdomėjo, kaip Mošinskiai gyvena.

Bet jo akiratyje, mes nebuvo vieni tų, kuriais jis rūpinosi. Jo draugų buvo galybė. Kas kur pavargęs po visokių reikalų, vis užsukdavo pas Karpavičių pailsėti. Čia galėjai sutikti prel. Al. Arminą, konsulą Al. Polišaitį, ekonom. Jurgį Sliesoraitį, Alfonsą Žibą, visada linksmai nusiteikusį Vonžodą... – tie jau daug ankščiau iškeliavo amžinybėn. V. Zelinos klebonas P. Ragažinskas iš pašto nešiniu portfelium pilnu visokių siuntų V. Zelinos parapijiečiams užeidavo atsikvėpti. Čia susipažinau su V. Anastacio lietuvišiais – jaukais Juozulio draugais, nes vieta buvo patogi – Av. São João prieš pat centralinio pašto įstaigą, pačiame S. Paulo centre. Ten ir susidarė lyg savotiškas "klubas", kur daug būdavo diskutuojama ir aptariama lietuviškų reikalų tol, kol įvyko gaisras, po kurio Juozas liko "plikas kaip tilvykas". Čia ir buvo pradžia vargo dienų. – Aš jas mačiau, bet daugelis, nusiuko, arba nebegrįžtamai iškeliavo.

Mačiau, kad darbas mažėja, su tuo ir pajamos. Atnešdavau jam kokį rūbą pertaisyti, vyrui drabuži pasiūti. Pastebėjau, kad būdavo išvargęs, jau taip sulinkęs be laiko, ir entuziazmas išbluko, bet susitikus vėl atsigaivindavo vis rūpinosi lietuviškų reikalų problemomis, duodavo patarimus iš savo patirties, nusiminti neleisdavo. Rėmė lietuvišką spaudą, buvo BLSąjungos narys, dalyvaudavo visokiuose lietuviškuose parengimuose, nežūrind, kad jau liga palengva naikino organizmą. Niekada nesiskundė. Nepaprastai gerbė prel. Al. Arminą. Maua parapijos priėmimuose, būdavo lyg "mordomas" išmokęs virėją visokiausių lietuviškų patiekalų gaminti. Netekęs savo brangiausio draugo, jis lyg drauge su juo "užgėso". Jis pasimetė maišatyje lietuvių tarpusavio nesantaikos, plasnojęs ir "šen ir ten", kaip benamis taikos balandis.

A. A. JUOZUI KARPAVIČIUI

mirus, Lietuvių Sąjungos-Aliança Valdyba praneša giminėms, draugams bei pažįstamiems apie jo mirtį 1983 m. sausio m. 25 d. ir reiškia visiems gilią užuojautą.

Lietuvių-Sąjungos - Aliança
VALDYBA

Apie Juozo organizacinę veiklą tiksliau galėtų parašyti likę bendradarbiai, "Vyčių" choro draugai ir kiti drauge besidarbavę išeivijos labui.

Nedidelis būrelis susirinko laidotuviams. Laidojome Tave, mielas Juozuli, Tavo ligos sunaikintą kūną, bet Tavo dvasia, jėga bendruomenėje išliks visų laikų lietuvių išeivijos kartoms pavyzdžiu kad "Lietuvis lietuviui yra brolis tėvynėje ir svetur. Ir Lietuva yra, va čia – širdyje". – taip jis sakydavo prispaudęs kietą kumštį prie krūtinės. Momentui akyse sušvytėdavo drąsos žiburys, pakeldavo galvą savotišku, tik jo gestu, ir nusišypsodavo gero žmogaus šypseba. – Mirties Angelo glėbyje nebuvo nieko, kas užmerkia akis. – Numirė š.m. sausio m. 24 d. naktį (ar 25 d. rytą).

Laidotuvėmis rūpinosi jo ištikimas draugas Juozas Rimšas visas išlaidas apmokėjo BLSąjunga-Aliança, kuri pastaruosius metus – mokėjo jo kambarėlį ir maistą, kartą į dieną. Palaidotas S. Paulo Lapos kapinėse. Tebūnie jam lengva Brazilijos žemė.

BRONIUS VRUBLIAUSKAS mirė sausio 29 d. nuo vėžio. Velionis buvo gimęs 1905 m. Dzūkijoje. Brazilijon atvyko 1927 m. ir ilgą laiką gyveno V. Zelinoj, o paskutiniu laiku pas dukterį Sto. Amaro. Buvo palaidotas Morumbi kapinėse.

Paliko dukterį Veniną ir marčią Marcią su trimis anūkais.

30-tos dienos Mišios už A. A. JUOZĄ KARPAVIČIŲ

bus vasario (fevereiro) 27 dieną (sekundienį) 8 val. ryto.

Choristai ir artimesni buvę Velionies bičiuliai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti pamaldose.

Šv. Kazimiero Asm. Parapijos
Šalpos Ratalis

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

MŪSŲ ŽINIOS

MALDOS IR KANČIOS DIENA UŽ LIETUVĄ PAJŪRIUOSE

Kaip jau buvo skelbta "ML" nr. 1 (1791) 1983.I.13, pajūrių tautiečiai buvo kviečiami į Maldos ir kančios dieną už Lietuvą.

SÃO VICENTE, SP., Šv. Vincento bažnyčioje, pamaldos įvyko sekmadienį, sausio 16 dieną. Tos parapijos klebonas – Mons. Borovski ir kun. Petras Urbaitis koncelebravo, sausakimšai pilnoje žmonių šventovėje.

Mons. Borovski bent penkiais atvejais priminė Lietuvos kryžiaus kelią – Mišių aukos laike.

Buvo išdalinti apie 400 depliantai "Lituanica Católica e Mártir".

Šv. Mišių užbaigoje visi pamaldų dalyviai garsiai ir vieningai perskaitė "Oração Pro-Lituânia", o kun. Urbaitis padėkojo Mons. Borovskiui ir visiems pamaldų dalyviams už jų solidarumą Lietuvai ir jų intencijomis sukalbėjo kiniškai "Sveika Marija".

Čia privalu padėkoti ir pamaldose dalyvavusiems mūsų tautiečiams, o taip pat ir tiems kurie savais telefonais ir kitaip įspėjo – ir sveikus ir ligonius – apie tą Kančios ir Maldos dieną už Lietuvą.

Ypatinga padėka – adv. E.J. Petraičiui ir poniai Halinai, Jonui ir Emilijai Vosyliams, Juzefai Gritėnienei ir jos dukrai Zosei, Olgai Rubliauskaitei Žuromski, Simui Bajorūnui ir poniai, Irenai Čipaitei Plothow, Brunai Šniokaitei Bella Alvares, Vladui Pumpučiuui ir poniai už jų talką telefonais ar kitaip. "Last, but not least" – nuoširdi padėka visuomet vaišingiems – Damutei ir Karoliui Čepukams už kunigo keliauninko sustiprinimą prieš jo išvyką į Cidade Ocian, kur taip pat ant greitųjų – pamaldoms susiorganizavo ten gyvenantys ar atostogaujantys tautiečiai.

CIDADE OCIAN, SP.,

Sausio 18-tos vakarą, antradienį, kun. Petras Urbaitis atlaikė Mišias vietinėje Cidade Ocian bažnyčioje. Kun. Ezio, klebonas, ragino laikyti mišias lietuviškai, atėjusiems gana gausiai lie-

tuviams, tačiau dėl kitų, daug gausėnių mūsų kalbos nesuprantančių, buvo prisilaikyta bendros krašto kalbos.

Vienoje ir kitoje bažnyčioje būtų labai pravertusios mums įprastos lietuviškos Mišių giesmės, brazilų labai įvertintos. Tiesa, buvo bandoma kviešti kokį ten mūsų kvartetą ar oktetą – bet kažkaip tas neišėjo dėl laiko stokos ar dar dėl kitko.

Aplamai, jaunimui būna sunku – dėl egzaminų ar kitokių priežasčių įsipareigoti – o suaugusieji – berods iš viso dar neįstengė susilipdyti, bent kad ir į mažytį, bet pastovų ir efektyvų dainininkų vienetą. Kas dar neįstengta – dėl Dievo ir Tautos meilės – gal bus vėliau dasiekta.

Mūsų gausiai kolonijai, o ypač bairų ir išvažiavimų pamaldoms tas labai praverstų. Kas gieda – dvigubai meldžiasi ir svetimųjų tarpe Lietuvą ir lietuvius geriau išgarsina.

GUARUJÁ, SP.,

lietuviai taip pat ryžtasi turėti savas PAMALDAS UŽ LIETUVĄ, galimai Vasario 13-tos dienos popietėje (sekmadienį).

Panašios pamaldos galėtų įvykti ir Jundiai ir Campinas ir dar kitose vietovėse, kur yra lietuvių.

ŠV. KAZIMIERO SUKAKČIŲ KOMITETAS INFORMUOJA

1984 Šv. Kazimiero mirties 500-ųjų metų jubiliejaus proga būtų gražu, jeigu Vatikanas išleistų pašto ženkliukų seriją.

Šį reikalą spręstų Vatikano komisija, kuriai pirmininkauja J.E. Arkivyskupas Povilas Marcinkus. Tačiau jam reikalinga dokumentacijos, kuria jis galėtų įrodyti, kad yra platus pageidavimas tokio ženkliuko. Kadangi tokio pašto ženkliuko išleidimas reikalauja daugiau kaip metus laiko, dabar pats laikas visoms centrinių organizacijų valdyboms trumpu laišku kreiptis pas Arkivyskupą Marcinkų, kad jis turėtų įrodinėjimų, jog yra platus pageidavimas tokiu būdu šventąjį pagerbti.

Būtumėm dėkingi jeigu tokio laiško nuorašą-fotokopiją galėtumėt pasiųsti Jubiliejinų Metų Komiteto pirmininkui, Vytautui Volertui, 405 Leon Ave., Delran NJ 08075, USA.

Komiteto vardu,
Kun. Kazimieras Pugevičius

SVEČIAS IŠ TOLIMOS AUSTRALIJC

Š.m. Sausio mėn. 26 d. atvyko į Braziliją p. Petras Vaitkus, Biržietis, Žemaitijos kaimynas, ir apsistojo pas p.p. J. ir M. Čiuvinskus. Atvyko turizmo tikslais ir ketina čia pasilikti trejetą mėnesių. Yra pensininkas, puikus lietuvis, viengungis ir apvažiavęs jau didoką pasaulio dalį. Lankėsi ir Tėvynėje ir ta proga aplankė visą Europą.

Šiomis dienomis išvyksta į Santos, Guarujá ir kitas įdomesnes pajūrio vietas, nors jis gyvena puikiausiame Melburno pajūrio mieste.

Sugrįžęs iš pajūrio ir dalyvavęs 16 Vasario minėjime, rengiasi išvykti į Amazonijos kraštą, patirti pats Amazonijos džiunglių paslaptis.

Vėliau yra pasiruošęs pažinti tiksliau visą Braziliją, nes jau turi apmokėtą dvidešimt vieną dieną skraidymo po visą Braziliją Varig ar Cruzeiro do Sul orlaiviais.

P. Vaitkus nėra koks milijonierius, bet tik pensininkas, visą amžių dirbęs nebijodamas darbo, nes yra ūkininko sūnus, atvykęs Australijon po antrojo didžiojo karo. Aposentuotas su pakėčiama pensija, moka taupiai sutvarkyti savo biudžetą.

Nesiskundžia vienatve, kaip daugelis to amžiaus mūsų tautiečių, jis gyvena kultūringai ir naudoja gyvenimo įdomumais ir gerybėmis. Tad belieka p. Petruui palinkėti geros sveikatos beskraudant po Braziliją ir kad jis išsivežtų gerus įspūdžius apie šį kraštą ir apie mūsų lietuvių koloniją.

Kapit. J. Čiuvinskas

FILATELIJOS PARODA

Mūsų vis garsėjantis filatelistas, Antanas Augustaitis, gavo iš São Paulo miesto savivaldybės kvietimą suruošti Lietuvos pašto ženklų parodą.

Paroda bus Biblioteca Municipal, patalpose, Rua Consolação (miesto centre).

Idealiai sujungta su Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjimu, paroda tęsis visą vasario mėnesį nuo 1 iki 28 dienos.

Tai, rodos, bus pirmutinė tokia paroda Pietų Amerikoje.

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Vladas JURGUTIS	Cr. 5.000,00
Karolis-Damutė ČEPUKAS	3.500,00
Karolė PAŽERAITĖ	Cr. 5.000,00
Halina KAVALIAUSKAITĖ	3.500,00
Michalina NEMUCKIENĖ	3.000,00
Juozas LISAUSKAS	Cr. 4.000,00
Ona SASNAUSKIENĖ	Cr. 2.500,00
Adv. Ernestas Jonas PE-TRAITIS	Cr. 3.500,00
Anielė DUTKUS	Cr. 5.000,00

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL: Inventário, Despejo, etc. COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and. s/45 - Liberdade Fone: 279-5937

Horário das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 às 21:00

K L A B A M A L I E T U V I Š K A I

MŪSŲ ŽINIOS

16 VASARIO MINĖJIMAS

Šiais metais svarbiausią mūsų tėvų šventę minėsime 20 vasario.

Minėjimas prasidės mišiomis V. Zenos lietuvių bažnyčioje ir tęsis mėn. programa, 16 val. Seselių Pranciškiečių Salėje. Kviečiamos dalyvauti isos mūsų meninės ir kultūrinės paėgos. Pagrindinis kalbėtojas pakviestas žymus žurnalistas, Mauricio Loureiro Gama, 7 Televizijos Kanalo komentuootojas.

Prašome visų tautiečių paskirti tą dieną tam paminėjimui. Ta pačia proga, bus Brazilijos Lietuvių Bendruomenės rinkimai.

V. KAZIMIERO ŠVENTĖ

Ateinančiais (1984) metais šv. Kazimiero šventė turės būti didžiausia lietuvių tautos šventė, minint 500 metų, šv. Kazimiero jubiliejų. Bet ir ištisi metai bus JUBILIEJINIAI ŠV. KAZIMIERO METAI.

Betgi jubiliejui, ir jubileijinei šventei, reikia tinkamo pasiruošimo.

Šių metų šv. Kazimiero šventė jo vardo parapijoje bus kovo 6, sekmadienį. Į šią šventę kviečiami visi dar gyvi São Paulo (ir apylinkių) lietuviai!

Šventės proga turi susidaryti ir vietinis KAZIMIERINIO JUBILIEJAUS KOMITETAS, kuris padėtų visai Brazilijos lietuvių kolonijai šiam neeiliniam jubiliejui pasiruošti ir tinkamai jį atšvęsti.

ŠV. JUOZAPO ŠVENTĖ

Vila Zelinės Parapijos Taryba, kaip ir ankstesniais metais, rengia Šv. Juozapo šventę.

Šventė bus kovo 12-13 ir 19-20 dienomis. Religinės Pamaldos bus kovo 19 dieną 19 val. 30 min. Lietuviškai Šv. Juozapo Šventė bus kovo 20 dieną sekmadienį.

KVIETIMAS

Kviečiu visus Vyrų Brolijos narius ir jai prijauciančius šių metų vasario 6 dieną po 11 val. šventų Mišių į Jaunimo Namus. Yra šaukiamas visuotinis metinis narių susirinkimas. Prašau kuo skaitlingiau dalyvauti.

Šv. Juozapo Brolijos pirmininkas
Antanas Rudys

EEENA BUITVYDAITĖ vasario 2 d. atšventė savo gimtadienį artimųjų tarpe. "Mūsų Lietuvos" skaitytojai ir rėmėjai linkime daug laimės ir sėkmės.

ABC koresp.

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJAS

ALGIRDAS SLIESORAITIS

Šiam kilniam lietuviškos spaudos rėmėjui širdingai dėkojame ir linkime daug laimės ir pasisekimo.

Administracija

PRANEŠIMAS

Vasario 3 d. 20,30 val., Šv. Kazimiero parapijos salėje, kviečiamos visos lietuvių organizacijos aptarti 16 Vasario minėjimo programą.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės
Valdyba

BOM RETIRO

Lietuviškos Padėkos Mišios ir Maldų Diena už Lietuvą bus Vasario (fevereiro) 6 dieną, 10,15 val. S. Inės kolegijos koplyčioje.

Bom Retiro ir apylinkių lietuviai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti pamaldose.

Šv. Kazimiero asmeninė
Parapija

RONALDAS REAGANAS MELDŽIASI UŽ LIETUVĄ

JAV-bių Prezidentas, Ronaldas Reaganas, pasiuntė sveikinimus Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui (VLIKui), suvažiavusiam į metinį seimą Los Angeles mieste, 1982 m. lapkričio 5-7 dd. Primindamas, kad JAV-bės niekad nepripažino priversto Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą, Reaganas priduria:

"Mano žmona Nancy jungiasi su manimi maldoje su tvirtu įsitikinimu, kad lietuvių tauta, kaip kad ir visi kiti, dabar pavergti, vieną dieną bus laisvi".

Taigi, ne tik Popiežius "kasdien meldžiasi už Lietuvą" (kaip ir man asmeniai pats Popiežius užtikrino čia, São Paule), bet ir JAV-bių Prezidentas su savo žmona...

O mes, lietuviai, kaip esam nusiteikę šiuo atžvilgiu?

Nors Vasario 16-tosios proga parodykim savo solidarumą ir malda.

Kun. Pr. Gavėnas

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Konstancia VILKAS	Cr. 4.000,00
Ona STOPHA	3.500,00
Juozas-Antanina BENDŽIUS	3.500,00
Angelė JOTEIKAITĖ	3.500,00
Dzidorius SAULYTIS	Cr.3.500,
Kazimieras RIMKEVIČIUS	Cr.5.000,

MESTRE ANTONIO NAVICKAS

Sanpauliškis brazilų laikraštis "Folha de São Paulo", šalia normalios laidos, kiekvieną penktadienį duoda priedą, pavadintą "Turizmo", kuris įvairių kategorijų turistams, arba norintiems kur išvykti poilsiui savaitgaliais, duoda daug informacijų bei nurodymų, kur galima daryti turizmą, poilsiavimą, išvažiuoti į mažai pažįstamas vietas, susipažinti su gamta, aplankyti įrengtus muziejus, paminklus, meniškai įrengtas bažnyčias dar nuo kolonialių laikų, įsigyti iš vietos gyventojų įvairių artozanato išdirbinių bei papuošalų. Žodžiu, — tokiose išvykose, susipažįstame su krašto papročiais ir istorija, o kartais sulaukiame tokiose kelionėse staigmenų, kurios turistą nustebina.

Bevertydamas "Turizmo", susidomėjau Piracaia miestelio aprašymu, kuris ne pertoliausia nuo mūsų São Paulo, kuriame yra gyvenęs ir keletą metų kunigavęs Mons. Aleksandras Arminas. Jam čia bekunigaujant, bažnyčia, — Matriz de Santo Antonio, — Mons. A. Armino pastangomis, buvo atnaujinta, jos vidus perdažytas naujomis figuromis ir šventaisiais. Laikraštis "Turizmo" pastebi, jog naujai išpuoštos bažnyčios lubos, yra visų popiežių paveikslais, pradedant Šv. Petru ir baigiant Jonu Pauliu Antruoju, yra čia žinomo dailininko "mestre" Antonio Navickas darbas, kuris tuo laiku gyveno Piracaia mieste.

Laikraštis ragina turistus aplankyti tą gražų São Paulo srities istorinį miestelį ir susipažinti su jo gražiomis apylinkėmis ir Piracaia istorija. Mums lietuviams taip pat būtų įdomu sužinoti ekskursiją į Piracaia, kur mūsų tautietis klebonavo ir susipažinti su bažnyčia, kurią išpuošė savo meniškomis rankomis dailininkas Antanas Navickas.

Krsp.

ATVELYKIO ŠVENTĖ

Balandžio mėnesio 10 dieną L. K. Šv. Juozapo Bendruomenė Lituanikoje rengia Atvelykio šventę su margučių konkursu, velykų pyragais ir kitais įdomumais. Visi kviečiami šią dieną rezervuoti šventei.